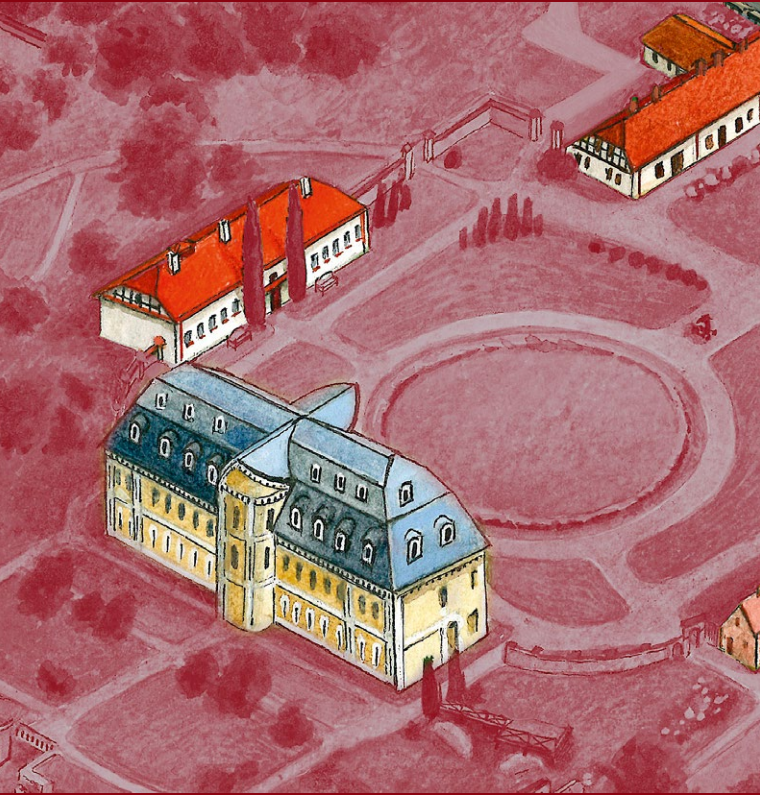

Krāslavas grāfu Plāteru pils komplekss

www.kraslavaspils.lv, www.visitkraslava.com

- Krāslavas novada Tūrisma informācijas centrs**
Tūrisma informācija, gida pakalpojumi, maršrutu izstrāde, telpa semināriem.
- Biedrība “Latgales kulinārā mantojuma centrs”**
Suvenīri ar Krāslavas un Latgales simboliku, vietējās produkcijas (pašcepta maize, kūpinājumi, siers, gurķi) degustācija.
- Olgas Gribules porcelāna 2000 leļļu kolekcija**
Kolekcijā ir vairāk kā 2000 lelles no visas pasaules, vairākas unikālas leļļu mājiņas un leļļu rati. Pastāv iespēja pārgērbties stilizētos kostīmos un nofotografēties.

Adrese: Pils iela 2, Krāslava, tālr.: +371 656 22201, 29376090, 26395176, tic@kraslava.lv, www.visitkraslava.com, www.kulinaraismantojums.lv
Darba laiks: vasaras sezonā (15. maijs – 15. septembris): 9.30 – 18.00.
Ārpus vasaras sezonas (16. septembris – 14. maijs):
darba dienās: 8.45 – 17.15; S., Sv.: 10.00 – 15.00

Krāslavas Vēstures un mākslas muzejs
Adrese: Pils iela 8, Krāslava
Tālr. +371 656 23586, kraslavasmuzejs@kraslava.lv, www.kraslavaspils.lv
Pastāvīgās ekspozīcijas, mākslas darbu izstādes, ekskursijas.
Darba laiks: vasaras sezonā (1. maijs – 30. septembris):
T. – Pk.: 10.00 – 17.00; P, O.: brīvdiena; S.: 10.00 – 16.00; Sv.: 10.00 – 14.00.
Ārpus vasaras sezonas (1. oktobris – 30. aprīlis):
O. – Pk.: 10.00 – 17.00; P.: brīvdiena; S.: 10.00 – 16.00; Sv.: brīvdiena

Krāslavas Amatniecības centrs
Adrese: Pils iela 10, Krāslava
Tālr. +371 26348644, amatniecibascentrs@kraslava.lv
Centrā darbojas četras amatniecības darbnīcas: keramikas, kokapstrādes, aušanas/rokdarbu un kulinārā mantojuma. Pieejamas ekskursijas ar paraugdemonstrējumiem vai līdzdarbošanos.
Darba laiks: pēc iepriekšēja pieteikuma

Krāslavas pils restorāns
Adrese: Pils iela 10, Krāslava, tālr. +371 29626766
Darba laiks: P.: slēgts; O., T., C.: 12.00 – 22.00;
Pk., S.: 12.00 – 23.00; Sv.: 12.00 – 21.00

Ekskursijas pa Krāslavu vai grāfu Plāteru pils kompleksu piesaki Krāslavas novada TIC vai Krāslavas Vēstures un mākslas muzejā!

Informāciju sagatavoja: Krāslavas novada Tūrisma informācijas centrs, 2022
Zīmējumi: Agija Staka
Kartogrāfija, dizains: SIA “Jāņa sēta”, www.kartes.lv

Krāslava – pilsēta Daugavas lokos

Krāslava ir viena **no skaistākajām Latvijas mazpilsētām**. Tā atrodas Latgales dienvidaustrumos. Pilsēta izvietojusies galvenokārt Daugavas labajā krastā. Abi krasti savienoti ar tiltu pār Daugavu. Krāslavas kreisā krasta daļai ir savs nosaukums – Priedaine.

Krāslavas pilsētas ģerbonis apstiprināts 1925. gadā. Ģerboņa vairoga zilajā laukā attēlots peldošs sudraba burukuģis ar pieciem ariem, kas simbolizē Krāslavas novada daudznacionālo vidi – piecas iedzīvotāju pamattautības: latviešus, krievus, baltkrievus, poļus un ebrejus, kuri gadsimtu gaitā dzīvojuši Krāslavā un tās apkārtnē, mācījušies sadzīvot, pieņemot atšķirīgo un meklējot kopīgo, ar savu kultūru bagātinājuši cits citu, tā veidojot īpašu tautu toleranci.

Krāslavas strauja attīstība aizsākās, kad 1729. gadā Krāslavu par 14 tūkstošiem dālderu iegādājās Inflantijas un Daugavpils stārasts **Jans Ludvigs Plāters**. Viņa dzimtas īpašumā tā palika līdz pat Pirmajam pasaules karam. Plāteri Krāslavu centās izveidot par Latgales garīgo, tirdzniecības, kultūras un izglītības centru. Pēc Ludviga Plātera nāves Krāslava nonāca viņa dēla Konstantīna Ludviga Plātera īpašumā. Dēls turpināja tēva aizsākto miesta attīstības ieceri. Tika uzcelta krāšņa pils, baznīca, tirgus laukums ar rātsnamu, amatnieku mājas un citas saimniecības ēkas. No Polijas tika uzaicināti amatnieki, kuri Krāslavā sāka samta, tūka, juvelierizstrādājumu, krāsns podiņu un spēļu kāršu izgatavošanu. Ilgadējie gadatirgi pulcināja daudz tirgotāju un pircēju.

Šodien Krāslavas ielās nevar sastapt nevienu šīs dzimtas pārstāvi, bet viņu veikums redzams ik uz soļa... Krāslavieši lepojas ar grāfu Plāteru pili, paceltu galvu dodas uz vareno katoļu dievnamu un ar lepnumu stāsta par grāfu dzīvi pirms diviem gadsimtiem un to, kā tas iespaido mūsdienu dzīvi mazpilsētā. Vēsturiskie objekti organiski iekļaujas pilsētas kopējā tēlā un ir Krāslavas novada vizītkarte. Pilsētas tiesības Krāslavai piešķīra 1923. gadā.

- Naktsmītnes Krāslavā**
 1. **“Aveņkrasti”** (9 vietas), +371 27718833, Rīgas iela 37
 2. **“Forest B&B”** (20 vietas), +371 29615751, Mednieku iela 11
 3. **“Krāslava”** (26 vietas), +371 28378572, Celtnieku iela 4
 4. **“Priedaine”** (30 vietas), +371 26430798, Klusā iela 2, www.hotelpriedaine.lv
 5. **“Pūce”** (12 vietas), +371 29221527, Artilērijas iela 18
 6. **“Saules māja”** (6 vietas), +371 26869346, Sauleskalna iela 22
 7. **“Zīve”** (22 vietas), +371 29185835, Pārceltuves iela 14
 8. Apartamenti **“Draugu māja”** (6 vietas), +371 26925821, Studentu iela 5
 9. Apartamenti **“Hannah”** (4 vietas), +371 27034199, Baznīcas iela 17
 10. **Kraslava 2 Bedroom Lux Apartments** (6 vietas), +371 25945277, Vienības iela 59
 11. Apartamenti **“Ziedu pasaule”** (5 vietas), +371 28202637, Amatnieku iela 18
 12. Apartamenti **“Žanna”** (2 vietas), +371 25633636, Raiņa iela 8–8

- Ēdināšana Krāslavā**
 1. Ātrās uzkodas degvielas uzpildes stacijā **“Circle K”**, Rīgas iela 165a
 2. Kafejnīca **“Mārīte”**, +371 20055716, Tirgus iela 2
 3. Kafejnīca **“Tokyo Town”**, +371 20209065, Rīgas iela 50
 4. Kafejnīca **“Todes”**, +371 29166609, Rīgas iela 58
 5. Kafejnīca **“Karamele”**, +371 29437482, Krasta iela 8
 6. **Pils restorāns**, +371 29626766, Pils iela 10
 7. **Kebab Bar**, +371 25404792, Vienības iela 56A

- Krāslavas peldbaseins**
+371 62904553, Raiņa iela 25

Grāfu Plāteru pils kompleksa atdzimšana

Krāslavas pils kompleksā, kas ir 18. gadsimta valsts nozīmes kultūras piemineklis, pēdējos gados ir notikušas daudzas pozitīvas pārmaiņas. Pils komplekss jau ir kļuvis par populāru tūristu un kāzinieku apmeklējumu objektu un pastaigu vietu krāslaviešiem.

Kopš 2004. gada Krāslavas pils komplekss atrodas Krāslavas novada pašvaldības īpašumā, kas aktīvi darbojas, lai sekmētu pils un parka teritorijas attīstību. Ir izstrādāta pils kompleksa attīstības koncepcija, kuras vizija ir Plāteru pils komplekss kā Krāslavas sirds un kultūrvēsturiskais centrs, Krāslavas un Latgales reģiona lepnums, plaši apmeklēts un populārs kultūras, izglītības un tūrisma objekts. Pašvaldība īsteno dažādus projektus ar pašvaldības, valsts un Eiropas Savienības līdzekļu piesaisti.

Kompleksa saimniecības ēkas ikdienā ir apdzīvotas, tajās darbojas Krāslavas Vēstures un mākslas muzejs ar dažādām ekspozīcijām, Tūrisma informācijas centrs, Olgas Gribules porcelāna leļļu kolekcija un 2021. gadā atklātais Amatniecības centrs. Kompleksa teritorijā notiek dažādi kultūras pasākumi, izstāžu atklāšanas, tirdziņi, ekskursijas.

Vides akcentu pils pagalmam piešķir metāla kariete, kuras uzstādīšanu 2015. gadā finansēja pašvaldība, ņemot vērā labāko iedzīvotāju iesniegto ideju par jauna pakalpojuma izveidi kāziniekiem, kā arī 2020. gada vasarā uzstādītās skulptūras “Grāfu pāris”, kas augumā ir lielākas par 2 metriem.

- Kultūrvēsturiskie un dabas objekti Krāslavā**
 1. Krāslavas grāfu Plāteru pils komplekss, +371 65623586, Pils iela 6-10
 2. Krāslavas vēsturiskais centrs, 18. Novembra laukums
 3. Piemineklis **“Māte Latgale raud”**, Rīgas iela (blakus namam Nr. 52)
 4. Piemineklis **J. Karnickim, teleskops**, Augusta iela (aiz nama Nr. 28)
 5. **Augusta akmens**, Augusta iela 12
 6. Krāslavas Sv. Ludvika Romas katoļu baznīca, +371 65623939, Baznīcas iela 2a
 7. **Sv. Ņevas Aleksandra pareizticīgo baznīca**, +371 26783660, Brīvības iela 30
 8. **Priedaines skatu tornis**, Priedaine
 9. **Adamovas dabas taka** (1,8 km), Augusta ielas sākums

Vides objekti grāfu Plāteru pils kompleksā
Skulptūras **“Grāfu pāris”** (netālu no grotas)
Lielformāta foto siena **“5 tautības”** (blakus TIC ēkai)
Metāla kariete (iekšpagalmā)

Citi vides objekti Krāslavā
Strūklaka **“Buru laiva ar pieciem ariem”**, 18. novembra laukums
Foto rāmji Krāslavā, Vidzemes un Ostas ielas
Krāslavas krēsls un foto siena **“Daugavas racēji”**
Adamovas pilskalnā
Krāslavas rātsnams, pie Rīgas ielas 54. nama
Akmens krēsls, Kaplavas iela, Daugavas krastā

Suvenīri
Suvenīru veikals, Pils iela 2 (Grāfu Plāteru pils komplekss), Krāslava

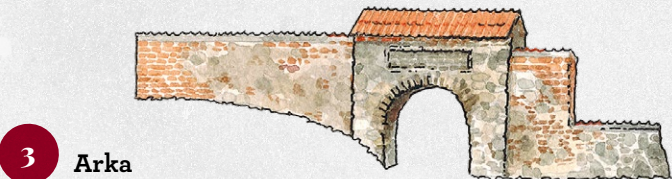
1 Grāfu Broel Plāteru pils

18. gs. valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Kompleksa centrālā ēka – grāfu Broel Plāteru dzimtas rezidence, būvēta pēc itāļu arhitektu brāļu Parako projekta. Celtniecība pabeigta 1791. gadā. Sākotnēji pils būvēta baroka stilā, taču 18. gs. beigās – 19. gs. sākumā tā pārbūvēta pēc klasicisma kanoniem. Pils iekštelpu sienas tika bagātīgi apgleznotas ar senās Romas skatiem. Kad Plāteri Pirmā pasaules kara laikā atstāja Krāslavu, 1917–1919. gadā pili izlaupīja. No 1923. līdz 1972. gadam Plāteru pilī bija izveidota skola. Pēc tam, kad skolu pārcēla uz citu ēku, pils palika tukša un laika gaitā panīka. 20. gs. 80. gados sākās pils rekonstrukcijas darbi, kuri netika pabeigti. 2008.–2011. gadā ir veikta Krāslavas pils fasāžu konservācija. 2016. gadā veikta fasāžu uzturēšanas renovācija, izveidoti iluzori 1. stāva logi. Pašlaik pils apskatāma tikai no ārpusēs.

2 Bijusī kalpu māja / Krāslavas Vēstures un mākslas muzejs

Bijušajā kalpu mājā, kas būvēta 19. gs. 40. gados, atrodas muzejs. Tā krājumā glabājas ap 25 000 vienību, kas raksturo Krāslavas novada savdabību un unikalitāti no visnenākajiem laikiem līdz mūsdienām. To vidū – arheoloģijas priekšmeti, liela etnogrāfisko priekšmetu kolekcija, dokumenti, fotogrāfijas, vērtīgas 18.–19. gs. grāmatas; mākslas krājumā glabājas dažādu mākslinieku darbi. Muzejā ir apskatāmas divas pastāvīgās ekspozīcijas: “*Pieci airi*”, kas izvietota 17 m garā improvizētā laivā, un “*Grāfa Plātera notāra kabinets*”, kas aptver Krāslavas vēstures periodu no 19. gs. beigām līdz 20. gs. sākumam. Reizi divos mēnešos izstāžu zālē skatītāju vērtējumam tiek nodota jauna mākslas izstāde. Par tradīciju kļuvušas Krāslavas mākslinieku rudens izstādes. Tāpat muzejā regulāri tiek rīkotas tematiskas izstādes no muzeja krājuma kolekcijām.

3 Arka

Pils ansambļa austrumu daļā ir saglabājušies vairāki neparasti arhitektoniski elementi – akmens arka, sienu fragmenti, vārti. Apmeklētājiem ir iespēja, pastaigājoties pa parka celiņiem, izbaudīt 18 gs. noskaņu – aplūkot seno meistarū veidotos ķieģeļu vārtus, iziet caur akmens arku.

4 Bijušais zirgu stallis / Krāslavas Vēstures un mākslas muzeja ekspozīcijas

Bijušā staļļa ēka, visticamāk, celta 19. gs. 20. gados kā 42 m gara vienstāva mūra saimniecības ēka, kurai bijuši divi vai trīs ap pagalmu kārtoti vienstāva korpusi. Austrumu korpusā bija stallis, kam vienā galā atradās staļļa puiša mīteklis, bet otrā – ratu un kariešu meistara darbnīca. Ziemeļu un rietumu korpusā bijuši šķūņi. Kopš 2018. gada, kad ēkā tika veikta vērienīga rekonstrukcija, staļļos skatāma Krāslavas Vēstures un mākslas muzeja ekspozīcija “*Pi vīna golda*”, kas stāsta par Krāslavas novada dzīvojošo piecu tautību kulinārā mantojuma tradīcijām. 2019. gadā staļļos atklāta ekspozīcija “*Mākslinieka Valentīna Zīdņa darbnīca*” un atklātais krājums “*Tēlnieces Vandas Zēvaldes mantojums*”, 2021. gadā apskatei nodots atklātais krājums “*Vecās mājas stāsts*”, kas atspoguļo sadzīves priekšmetu daudzveidību un dzīvojamās telpas iekārtojumu laika posmā no 19. gs. beigām līdz 20. gs. 70. gadiem. Tas ir stāsts par iepriekšējo paaudžu dzīvesveidu, tradīcijām un kultūru.

5 Skulptūra “Grāfu pāris”

Papildinot grāfu Plāteru pils kompleksu ar piemērotiem un tematiskiem vides objektiem, 2020. gada vasarā pie grotas uzstādītas divas lielas, no mākslīgās zāles izveidotas grāfa un grāfienes skulptūras, kas harmoniski iekļaujas kopējā pils parka ainavā un kļuvušas par vienu no pils kompleksa atpazīstamākajiem elementiem.

6 Bijusī saimniecības ēka / Krāslavas Amatniecības centrs

Saimniecības ēkā, kur kādreiz bijuši šķūņi, pēdējo gadu laikā bijušas noliktavas, līdz 2021. gada vasarā tajā atklāts Krāslavas Amatniecības centrs. Tā ir vieta, kur tiek saglabātas seno arodu prasmes. Centrā ir izveidotas četras darbnīcas: pieredzējušu meistarū vadībā te var iepazīt podniecības, kokapstrādes, aušanas un ādas rotaslietu izgatavošanas aizraujošo pasauli, kā arī izgaršot un izbaudīt kulinārā mantojuma ēdienus. Katrā darbnīcā apmeklētājus sagaida prasmīgi un sirsnīgi meistari, kuri labprāt parādīs, kā norit darbs viņu darbnīcā, un ļaus arī pašiem līdzdarboties un sajūst radošuma pasaules valdzinājumu.

7 Pils iekšpagalms

Ienākot pa centrālajiem vārtiem no Pils ielas puses, paveras pils kompleksa iekšpagalma skats. Tā greznākais objekts ir **kungu māja – pils**. Iekšpagalms no ār pasaules norobežots ar saimniecības ēkām un pils parku. Pagalma labajā pusē atrodas **bijušais stallis** (pašlaik muzeja ekspozīcijas un pils restorāns), tālāk **kalpu māja** (pašlaik Krāslavas Vēstures un mākslas muzejs). No centrālajiem vārtiem kreisajā pusē atrodas **pils pārvaldnieka māja** (pašlaik TIC), tai blakus atrodas **klēts-dārznieka māja**, bet pagalma kreisajā pusē blakus pilij apmeklētāji var aplūkot pilsētu un Daugavu no skatu laukuma. Pils kompleksu no visām pusēm aptver parks. Pils kompleksa renovācijas laikā tika atjaunoti pagalma celiņi atbilstoši to vēsturiskajam plānojumam. Kopš 2015. gada pils pagalmu rotā **metāla kariete**, kas ir iecienīta fotografēšanās vieta.

8 Bijusī pārvaldnieka māja / Krāslavas novada TIC

Precīzs pārvaldnieka ēkas celšanas laiks nav zināms, iespējams, tā celta laika posmā no 1820. līdz 1840. gadam. Sākotnēji tā ir bijusi apmēram 42 m gara vienstāva saimniecības ēka, kas būvēta no māla kleķa un laukakmeņiem. Ēkā darbojas Krāslavas novada Tūrisma informācijas centrs, biedrība “Latgales kulinārā mantojuma centrs”, suvenīru veikals un porcelāna leļļu kolekcija, pieejamas telpas nelielu semināru organizēšanai.

10 Pils kompleksa parks ar dīķi

Ap pili Daugavas ielejas nogāzēs savulaik tika iekārtots apmēram 22 ha liels ainavu parks. Tā dendroloģiskais sastāvs arī mūsdienās ir visai plašs – ap 70 dažādu koku un krūmu sugu. Parkā dzīvo vingliemeži, ko savulaik grāfi atveda no Spānijas. Blakus pils parkam atradusies arī fazānu audzētava, kuras uzturēšanai pat bija uzaicināts fazānmeistars no Vācijas. Pašu pirmo Krāslavas parku sāka veidot 18. gs. vidū pie grāfu Broel Plāteru bibliotēkas ēkas. Izveidotais barokālais dārzs, tāpat kā Rīgas Cara dārzs, bija tā sauktais publiskais dārzs – pieejams visiem brīvajiem pilsētniekiem. Tolaik tas bija nozīmīgs un ļoti progresīvs jauninājums. Daļa vecā barokālā parka ar nosaukumu “Liepu dārzs” ir saglabājusies joprojām.

11 Klēts-dārznieka māja

Klēts vai, saskaņā ar citiem vēstures avotiem, – **dārznieka mājas** precīzs ēkas celšanas laiks nav zināms, taču sarkanie ķieģeļi un mūrētie tornīši stūros liecina, ka tas noticis 19. gs. otrajā pusē. Klēts vidū visā tās garumā bijis gaitenis, kam abās pusēs bijušas dažādu mantu un produktu uzglabāšanas telpas. Zināms, ka vienā tornītī glabājies sāls. Pašlaik ēkas tālākas izmantošanas veids nav noteikts. Izstrādāts konservācijas projekts, 2017. gada sākumā veikti jumta nomaiņas darbi.

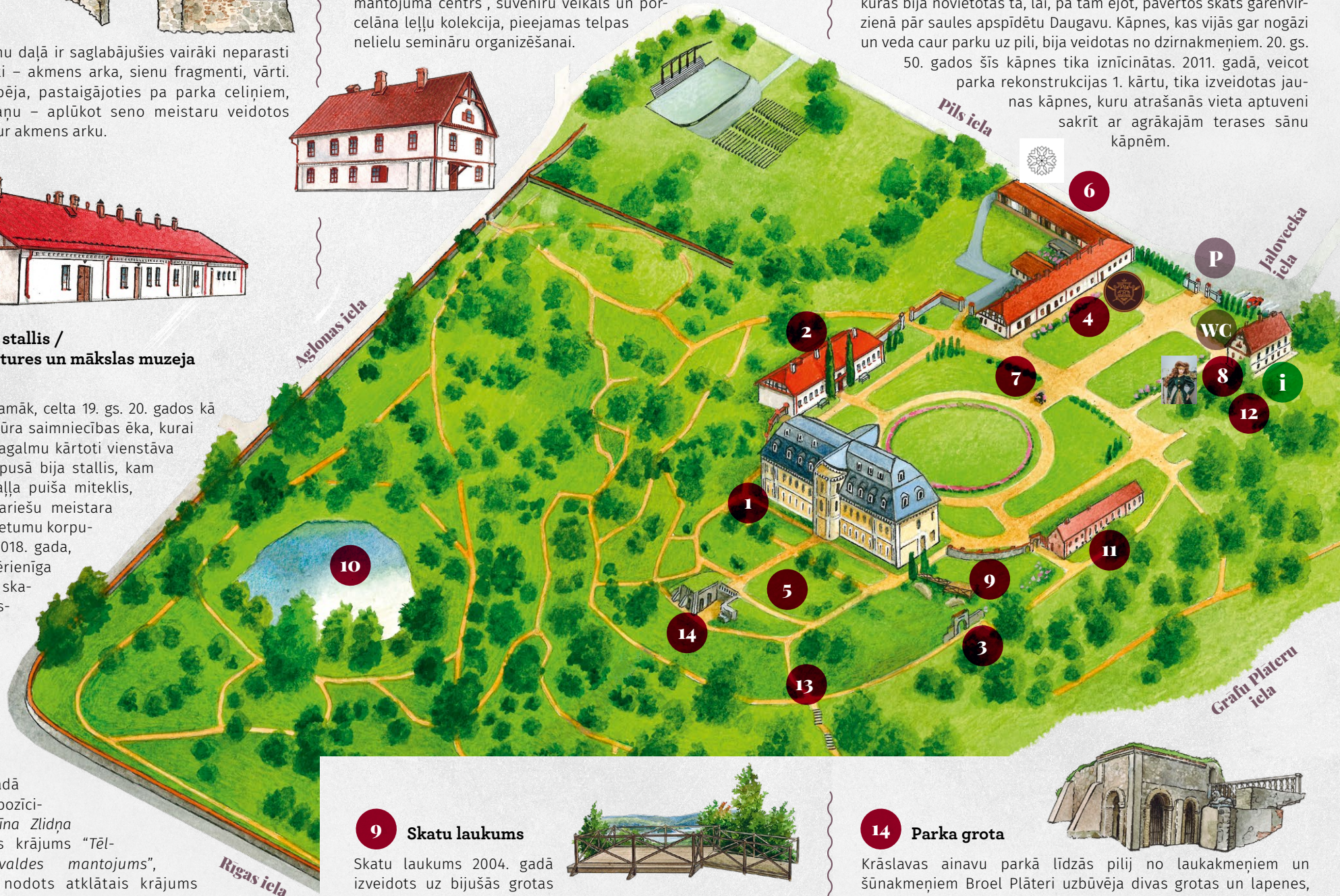
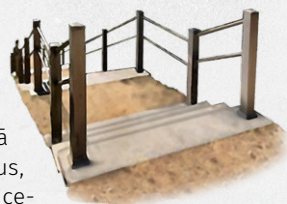
12 “Meža taka” bērniem

Starp Krāslavas grāfu Plāteru pils kompleksa apmeklētājiem ir daudz bērnu. Lai mazo apmeklētāju viesošanās būtu vēl aizraujošāka, aiz bijušās pārvaldnieka ēkas 2021. gadā atklāta neliela šķēršļu trase, kas ir brīvi pieejama bērniem līdz 12 gadu vecumam.

13 Kāpnes

18. gs. beigās – 19. gs. sākumā Krāslavas parka rekonstrukcijas laikā izveidoja paugura terases aptverošus, dažādos līmeņos izvietotus pastaigu celiņus. Divās vietās tos savienoja kāpnes, kuras bija novietotas tā, lai, pa tām ejot, pavērtos skats garenvirzienā pār saules apspīdētu Daugavu. Kāpnes, kas vijās gar nogāzi un veda caur parku uz pili, bija veidotas no dzirnakmeņiem. 20. gs. 50. gados šīs kāpnes tika iznīcinātas. 2011. gadā, veicot parka rekonstrukcijas 1. kārtu, tika izveidotas jaunas kāpnes, kuru atrašanās vieta aptuveni sakrīt ar agrākajām terases sānu kāpnēm.

9 Skatu laukums

Skatu laukums 2004. gadā izveidots uz bijušās grotas un oranžērijas drupām, kur grāfu Broel Plāteru laikos audzēja vīnogas, aprikozes, ananāsus un citus silto zemju augus. No skatu laukuma platformas paveras majestātisks skats uz Daugavas lokiem, kas iekļauti nacionālajā UNESCO sarakstā, un pilsētu. 2016. gadā skatu laukums atjaunots ar pašvaldības finansējumu.

14 Parka grotas

Krāslavas ainavu parkā līdzās pilij no laukakmeņiem un šūnakmeņiem Broel Plāteri uzbūvēja divas grotas un lapenes, kas piešķir parkam īpašu romantiku un melanholiju. Viena no grotām ar pazemes eju un pils sargu – lauvu ir atjaunota un pieejama iedzīvotājiem un tūristiem arī pašlaik. Grotā tika būvēta ap 1843. gadu, kad Krāslavas parkā notika vērienīgs rekonstrukcijas projekts.

